

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre . . . 12 korona
Félévre . . . 6 korona
Negyedévre . . . 3 korona
Egyes szám ára 12 fillér

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁROR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék, □ □
Petőfi-utca 47. szám,

ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

„Városépítés.”

Az „Ujvidéki Hirlap” legutóbbi számában vezetőhelyén: *Orbán Ignác* műszaki tanácsos úr tollából „Városépítés” címmel egy cikket közölt, amely nem is annyira a városépítéssel foglalkozik, mint rosszul leplezett megtámadtatása az ujvidéki közönségnek, amely önálló véleménynyel mer birni és nem kíván térdre borulni a műszaki tanácsos ur eddigi igen balul ütött műszaki működése előtt. A műszaki tanácsos ur jó tanácsokkal szolgál a közönségnek, amelyek közt első helyen áll, hogy amihez nem értünk, ne szóljunk hozzá és ezt a közmondást akkép kívánja az életben alkalmaztatni, hogy Orbán ur működéséhez Ujvidék 35000 lakósa közül csak az itt lakó 4—5 szakember: mérnök szólhat hozzá. A többi, az jobban teszi, ha a fejletlen falnak rohan, mielőtt kritikát merne mondani a felett, hogy a Limán — kórházi csatorna rossz, a kórház soha sem lesz kész, a villamos vasut ebben a században lesz-e meg és, hogy a tisztviselőtelepen szabad-e a tanácsos urnak bérkaszárnnyát építeni?

„Hagyjunk fel a mindentudással, verjük le saruinkról a kisvárosi sár porát, mert városunk intellektusa, kulturális élete oly nivón áll, mely már megkívánja a hozzáértést akkor, amikor szakkérdésről van szó” . . .

Oh, tanácsos ur, eddig csak azt tudtuk, hogy rossz mérnök; miért kellett azt is megtudnunk, hogy irni sem tud.

No de ne bántuk a szegény tanácsos urat, akiről külföldben a hétfői közgyűlés „hozzá nem értő” tagjai igen rossz véleménynyel voltak. A közgyűlés több mint egy órán át foglalkozott a tanácsos urral, ezt a foglalkozást pedig magyarul: vesszőfuttatásnak hívják. Elég volt neki belőle egy évre.

Hogy van az, hogy a műszaki tanácsos urnak széles e városban nincs egyetlen őszinte híve se? Az egész város csak nem elfogult, az egész város csak nem igazságtalan, amikor a tanácsos urral nem rokonszenvez?

Megmondjuk magyaros őszinteséggel: a műszaki tanácsos ur mindenkinek, akinek vele vagy a várossal dolga volna, kellemetlenkedik. Ok nélkül. Csak azért,

hogy kellemetlenkedjék. Nem értjük ugyan ennek a beteges kedvtelésnek az indító okát, de úgy van. Tessék megkérdezni Ujvidéken bárkit, így van-e ez?

Ujvidék pedig kis Amerika. A polgársága öntudatos, aki nem tűri, hogy vele packázzanak. Amint Makó és Temesvár sem tűrte.

Áttérve a cikk „városépítési” részére, a tanácsos ur Köln, Chicago és Nagy Berlin tervpályázatait hozza az ujvidéki városszabályozási tervvel összefüggésbe. De, látva, hogy elvetette a sulykot, siet hozzátenni, hogy látja a tamaskodók arcát és kicsinyes mosolyát, amint kérdik: hogy jön Makó Jeruzsálemhez? És itt adja azt a jó tanácsot, amelyről fentebb szölvünk, hogy ne avatkozzunk a hozzáértés hálójában a mérnöki hivatal dolgaiba, — akkor „jobban közeledünk Jeruzsálemhez?”

Különös ember ez a műszaki tanácsos ur! Eddig, úgy tudjuk, mindenképpen *távolodott* Jeruzsálemtől és most megint *közeledni* akar. Pedig úgy áll a dolog, hogy a mai viszonyok mellett *Makóhoz* közeledünk, amely város messze Ujvidék mögött van.

De most igazán ne bántuk a tanácsos urat, mert még azt hiszi, hogy haragszunk rá.

Mi csak a véleményünket szabadon kimondtuk, de nem haragszunk. A véleményszabadság elvét tartotta szem előtt a miniszter is, amikor a műszaki tanácsos urnak a villamos vasut ügyében kifejtett működésének egyik-másik részéről azt mondta, hogy a „*hozzáértés teljes hiányát*” mutatja.

De hisz a városépítésről akarunk irni!

Ugyanabba a hibába estünk, mint a tanácsos ur és városépítési cikk helyett szapultunk.

Legközelebb jóvátesszük.

Béke velünk tanácsos ur!

g.

Törvényhatósági közgyűlés.

A f. október havában már három ízben megtartatni szándékolt, de mindannyiszor kitolt s újabb terminusra kitűzött tvh. közgyűlés végre megtartatott e hó 24-én. Azonban most sem lehetett a teljes napirendet végig letár-

gyni, mert a 41 pontból álló napirendnek csak 10 pontját tárgyalták le s ekkor a *költségvetés* letárgyalása után, esti 9 órakor a biz. tagok nagy része már eltávozván, akik pedig kitartottak, kimerülve lévén, a közgyűlés folytatására, illetve befejezésére jövő csütörtök, nov. 3-a tüzetett ki.

A közgyűlésen ezuttal a főispán akadályoztatása (?) miatt Dr. Demetrovics polgármester elnökölt s már a napirend előtt Zsikics — a napirend terjedelmes voltára való tekintettel, a *költségvetésnek* napirendről levételét s külön közgyűlésen való tárgyalását indítványozta, de a polgármester a többi pontokat oly jelentékteleneknek mondotta, hogy azokat egy negyedóra alatt letárgyalhatóknak mondotta, ami azonban nem vált be, mert az első 9 tárgy is hosszabb időt igényelt. Teljesen igaznak és helyesnek tartjuk a biz. tagok nagy részének azon véleményét, hogy a költségvetés nagy fontosságánál fogva megérdemli, hogy miként a multban, külön közgyűlésen egymagában tárgyalassék, akkor legalább nem kellene annak tárgyalását, mint most is, úgy szólván agyonhajszolni.

A napirend 1—9. pontjai egyszerűen tudomásul vétettek, nevezetesen a Krassó-Szörény vm. árvízkarosultak segélyezésére megszavazott 500 k., a szolgálk és rendőrök fizetése és lakbérilletményeinek rendezése, a vízvezetési előmunkálatok, az igazoló választmány és a polgári loavató bizottság tagjainak megválasztása, egy fertőtlenítő állás rendezése ügyében hozott közgy. határozatokat jóváhagyó min. leiratok és a polgármesteri jelentés; Szeged város körirata egy tűzrendészeti törvény megalkotása tárgyában hasonló felirattal támogatatik; a honvédelmi miniszter leirata helyett, mely már a 6 éven tul szolgálk altiszteknek a szolgálk és polgári altiszti állásokra biztosítandó elsőbbségét szabályrendeletbe kívánja felvenni — *Tolna* vmegye átirata pártoltatik, mely ezen kérdésnek a véderőtörvény keretén belül leendő rendezését sürgeti s a honvédelmi miniszter kívánságát méltánytalanul tartja az eddigi 12 évet kiszolgálk altisztek alkalmazásával szemben.

Választás is lett volna, t. i. az üresedésben levő árvászéki elnökh. tanácsnoki és tisztifőügyészi állás betöltése, azonban ezen választást a főispán távolléte miatt el kellett halasztani.

Költségvetés.

A költségvetés tárgyalásánál *Gály* kifogásolja, hogy a kórház, ártézi fürdő és csator-

Bogdány és Társa, Ujvidék

II., Rákóczi-ut 66. (Telefon 219.) ☒ Budapest, VI., Dalnok-u. 12. SAJÁT HÁZBAN TELEFON 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatorna és világítási berendező vállalat.

na építése 1 1/2 millióba került s 2 millió kölcsön utáni kamat vétetett fel. Indokolásában kimutatja, hogy legtöbbször került a csatorna, mely még mindig nem kész, még mindig toldozásra-javításra szorul s jöllehet nincs még átvéve, mert nem is vehető át rossz volta miatt, kamatokat mégis fizetünk a költségei után; a kórház sem kész még s itt is a kamatok nem-e hiába fizettetnek, egyáltalán pedig, ha 1 1/2 millióba kerültek ezen építkezések, miért lett 2 millió kölcsön felvéve? *Orbán* szerint a csatorna még nincs átvéve, nov. 1-re várható s csak a felülvizsgálatkor lehet határozni az átvehetősége iránt; a kórháznál még hátralevő munkák legközelebb meglesznek. A polgármester felvilágosít, hogy a 2 millió nem csupán a kórház, fürdő és csatorna építésére vétetett fel, hanem a korábbi közgyűlésen is már részletezett és kimutatott szükségletekre. Gály a műszaki tanácsos válaszát nem veszi tudomásul, annál kevésbé, mivel a kórház már 1 éve úgy áll, hogy az előirt és felvett munkák nem végeztek. *Dr. Königstättler* az adóalap kimutatásánál behajthatatlannak felvett 10% helyett az eddigi 5%-ot elégségesnek tartja s ez esetben kevesebb lesz a pótdó. *Bruck F.* kimutatja, hogy az adóalpnál levonásba hozott a.) b.) c.) tételek hibásak, mert a behajthatatlannak vett 10% előírást nem lehet a már — törles és pótdómentesség címén — levonásba hozott összegből még egyszer levonni; téves a számvevőség számítási alapja és módja. *Tomics* sokallja a 70% közs. pótdót s visszaillesztést vetve a 20 és 40 év előtti költségvetésekre, főleg a rendőrség ellen emel kifogásokat s a költségvetést általánosságban sem fogadja el. *Tomics* hosszabb beszédben rekriminál s úgy az ő mint később *Dr. Szvinyarev* beszéde alatt hosszantartó zsvaj, láрма és eláll-halljuk kiállítások tüzelik a személyes ellenségeskedés és torzsalkodás heves kifakadásainak hatása alatt úgy is ingerlékeny kedélyeket. *Dr. Ilcs* a költségvetés újbóli megvizsgálására és helyesbítésére vegyes bizottság kiküldését indítványozza, de indítványától később eláll. *Dr. Kubinyi* annak kijelentése mellett, hogy csak statisztikai számadatok bírnak előtte meggyőző erővel, az új házadóval úgy is újból tetemesen terhelt adózó polgárokat újabb terhektől megkímélni kívánja s ezért szintén az 5%-ot ajánlja. *Bruck*, *Dr. Gál*, *Dr. Lustig*, *Dr. Kassovitz* felszólalásai után a polgármester indítványára, a behajthatatlanság címén javasolt évi előírás 10%-a 7%-ra szállítatik.

A költségvetés ezek után általánosságban elfogadtatván, a részletes tárgyalásra került a sor, melynek során igen sűrűn történtek felszólalások, anélkül azonban, hogy a költségvetésnek akár kiadási akár bevételi rovatai változást szenvedtek volna. A felszólalók mindegyike az adózó polgárság érdekeit tartotta szem előtt s a kifejezésre juttatott panaszok, óhajok és indítványok mindegyikére a polgármester azt a határozott kijelentést tette, hogy figyelembe veendő azokat s a szükséges intézkedéseket meg fogja tenni, amibe a közgyűlés belé nyugodott. A *óvételek* rovatainál *Gály* utal a helypénz eltörlése iránt hozott korábbi közgyűlési határozatra s ez összeg törlesét indítványozza, azonban megnyugszik azon felvilágosításba, hogy a helypénz eltörlése iránti közgyűlési határozat még nem nyert miniszteri jóváhagyást s ha el is töröltetik, akkor is marad ugyanazon bevételi összeg, de más — ház átíratási — címen. *Dr. Königstättler* az iparos és kereskedő tanonciskola állami segélyének 1500-ról 3000 koronára leendő emelését indítványozza, *Bruck F.* pedig tekintettel, hogy a népoktatás ma

Városi Artézi Jódozfürdő Ujvidéken.

!! ÚJ BÉRLETRENDSZER !!

A minden oldalról megnyilatkozott közóhajnak engedve a közönség szempontjából is mindenütt bevált külföldi mintára

F-ü-r-d-ő- bérletrendszer

létesítünk, mely lehetővé teszi a közönségnek, hogy a fürdőt tetszése szerint akár naponta is használhatja, anélkül, hogy a jegyváltás kellemetlenségei terhelnék és amellett igen olcsón jut a fürdőzéshez.

Négyféle bérletet létesítünk, melyek mindegyike automobil INGYENES fürdőhasználattal van megszámitva.

HAVI BÉRLET jogosít egy hónapon át, naponta EGYSZERI I. o. fürdőre, vagy gőzfürdőre, fürdőruhával és automobil használatával, ki és be. A bérlet a bérletjegy váltásának napján kezdődik és 30 napig érvényes. A jegy személyre szól és másra át nem ruházható.

EGY HAVI ilyen bérlet kerül	K. 20.-
NEGYEDÉVI bérlet kerül	AUTOMOBIL HASZNÁLATTAL " 45.-
FÉLÉVI bérlet kerül	A FÜRDŐHÖZ " 70.-
EGÉSZ ÉVI bérlet kerül	ÉS VISSZA ÉS FÜRDŐ- " 100.-
Luxus fürdő havi bérlet	RUHÁVAL " 40.-
II. oszt. fürdő havi bérlete	. . . " 12.-

A bérletjegyek BÁRMELY NAP válthatók és a jegy kiállítás napjától a jegyen feltüntetett lejáratú napig érvényesek.

Ezzel a külföldön általános bevált rendszerrel a n. é. közönség kívánalmait óhajtottuk szolgálni.

BÉRLETJEGYEK kizárólag a fürdőpénztárnál válthatók.

Szives támogatást kér:
AZ UJVIDÉKI VÁROSI ÁRTÉZI JÓDOSFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA.

már ingyenes, a 900 k. tandij törlesét óhajtja. Mindkét indítvány elfogadtatik s ily szellemben történik felterjesztés a kormányhoz. A bevételek egyes tételeinél felszólaltak még *Dr. Kubinyi*, *Mayer J.* s *Pekló B.*; utóbbi a szikes ásványvizek után felvett 15.000 k. fogy. adóösszeget kevesli. A szükséges felvilágosításokat *Dr. Demetrovits* polgármester, *Profuma* alpolgármester és *Dr. Marczekovich* főjegyző adják meg s azok tudomásul is vétettek.

A kiadások címén hosszas vita indult meg a műszaki hivatal fenntartási költségeinek szokatlan nagysága körül és sok szó esett a hivatal tagjainak magasra szabott napidijairól annál inkább, mivel a mérnöki, ill. műszaki hivatal még építkezések alkalmával is a magán felektől nem megvetendő összegre rugó külön napidijakat is kap. Az első felszólaló e tárgyban *Milics T.* volt, akit egymásután követtek *Dr. Gál*, *Bruck F.*, *Ludwig*, *Pekló*, *Dr. Königstättler* és *Paul K.* felszólalásai, akik mindannyian kimutatják, hogy a műszaki hivatal nemcsak túlmagasan van dotálva, de még kettős napidijakat is, szintén nagyokat, élvez. A polgármester a szabályrendeletben találja a fizetések és napidijak megállapítását s ezen csak is a szabályrendelet módosításával lehet változtatni. *Dr. Lustig* sürgeti e felfüggesztett tisztviselők fegyelmi ügyének sürgős elintézését, mit a polgármester kilátásba helyez. *Orbán I.* a műszaki hivatal iránt megnyilvánuló ellenszenv leküzdésére igéri, hogy legközelebb bemutatja a hivatal végzett műszaki munkálatait, amelyeknek díjazása koránt sem felel meg a munka műszaki értékének.

Pekló B. úgy a szolgálak, mint rendőrök fizetését kevesli, azonban megnyugszik, hogy a szolgálak és rendőrök fizetése ép az imént rendeztetett s csak az újonnan alkalmazottakra látszik csekélynek; 4—5. fiz. osztály, lakbér és ruha értéke tetemes javítást jelent. *Gály* a sétány és vár. kert kerítésére felvett 3000 k. sokallja s az átjárók sürgős burkolását kívánja. *Mayer J.* a Petőfi és Főutca kövezetét tartatlannak mondja s a város érdekeit megóvni kívánja a villamos társasággal szemben. *Pekló B.* kérde, vajon a villamos vasut építésénél figyelembe van-e véve a város lejtmezésére és szabályozási terve? *Dr. Szvinyarev*, *Dr. Amon*, *Milics* felszólalásaira a Nikolajszki porta, szerb iskola s a templomudvarban lámpa felállítását határozatlik el. *Bruck F.* a III. óvodának — már 15 év előtt elhatározott — felállítását sürgeti, *Mayer J.* mozgó fertőtlenítő kocsit szerzését, *Dr. Königstättler* ipariskola felállítását iránti felterjesztést és *Milics* a város nagyságának, kiterjedésének megfelelő vár. tűzoltók szervezését indítványozza. A polgármester az indítványok mindegyikét feljegyzti s a tanácsnak ez iránti mielőbbi intézkedéseit igéri.

A költségvetés tárgyalása azzal kimerítve levén, a jövő évi összes szükséglet 1.462,904 k. a fedezet pedig 1.101,797 koronában állapított meg s a mutatkozó hiány 361,107 k., melynek fedezetére 547.000 k. egyenes adó után számítandó 67% pótdó szolgál.

A jószívű emberekhez!

Közeledik november elseje, a halottakra való emlékezés szomorú napja. E napon kigyúlnak a sirokon a kegyelet imbolygó fényei és kivirulnak az emlékezés bágyadt virágai.

A halottakra való emlékezés az elmulás hangulatával tölti el a lelket. E napon értékesebbnek, drágábbnak tűnik fel az élet. Oh pedig mennyien vannak az eltávozottak és mennyien a távozni készülnők!

Egy új serral felújított élet határa ez az ill. kegyetlen fizedelik e betegséget pusztít a

Az alatt álló Egyesület indított. Igazi nem ember szívésben el évente.

Halottrésztvétel ki tudja, hordja csiráját? közülnök a segítünk

Virág sir. Csak denki ké szánt kos árát hulla. Az így és ezer t eljegyzett vissza.

A J. Egyesület beteggon és száz e örvényén ménye va annál bol küzd tov

Kérj szomorú a maguk le a szer partjára közeledn

Csa Csak masság csült sz mi halott

„Fiz és úgy r a kedve arról. De tudni fog

Józ Csak Egy csétlen t József K

Budap

Szem

a hétfői k lésában a meg, más Távollétét széki elnö főügyész hozzák ka

Az meglátoga let gyako Margalits vallás- és

Egy esztendő múlva ki tudja, hány új serral fog több emelkedni? A földi élet határai meg vannak szabva s még ezt az illanó életet is megrövidíti a kegyetlen sors. Pusztító betegségek tizedelik meg az emberek sokaságát és e betegségek közt is a legrémesebben pusztít a *tüdőbetegség*.

Az Augusztai főhercegnő védnöksége alatt álló *József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület* e pusztító rém ellen harcot indított. Nagy és magasztos harc ez, igazi nemzetmentő munka. Közel millió ember sinylődik Magyarországon tüdővészben és nyolcvanezer ember pusztul el évente.

Halottak napján forduljon kegyeletes részvétünk a halál e jegyesei felé. Hiszen ki tudja, legkedvesebbjeink közül ki hordja már magában e rémes kór csiráját? Ki tudja, kit kell elveszteniünk közülök a jövőben, ha idejekorán nem segítünk rajtuk?

Virágos lesz halottak napján minden sir. *Csak egy szál virággal* kössön mindenki kevesebbet a drága halottaknak szánt koszorúba és ennek a virágszálnak árát hullajtsa az irgalmasság tarsolyába. Az így összegyűlt összegekből sok ezer és ezer tüdővészben sinylődő halálnak eljegyzett ember egészségét adhatjuk vissza.

A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület a maga sanatoriumával, tüdőbeteggondozó intézeteivel már sok száz és száz embert rántott vissza a pusztulás örvényének széléről s minél több eredménye van jótékony munkálkodásának, annál boldogabb örömmel és lelkesedéssel küzd tovább.

Kérjük a jószívű embereket, a temető szomorú zarándokait, akik halottak napján a maguk drága halottait siratják, fizessék le a szent vámot, amely az élet innenső partjára segíti vissza azokat, akik már közelednek a túlsó parthoz.

Csak egy virágszálat!

Csak egy virágszál árát az irgalmasság gyűjtőtársolyaiba! A megdicsőült szellemű Mikszáth írta egyszer a mi halottak napi gyűjtésünkről:

„Fizessétek le ezt a szent vámot és úgy menjetek el a többi virágaitokkal a kedves halottatokhoz. Tudni fog ő arról. De ha anélkül mentek ki hozzá, tudni fog arról is.“

Jószívű emberek!

Csak egy virágszálat!

Egyetlen virágszál árát a szerencsétlen tüdőbetegek megmentésére!

József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület

Budapest, VII., Akácfa-utca 30. szám.

HIREK.

Személyi hir. Matkovits Béla főispán, aki a hétfői közgyűlésen elnöki tisztének gyakorlásában akadályozva volt s azon nem jelent meg, másnap, okt. 25-én fent járt hivatalában. Távollétét a választás útján betöltendő árvászéki elnökhelyettesi tanácsnok és a vár tiszti főügyész állása körül felmerült nehézségekkel hozzák kapcsolatba.

Az újvidéki g. kel. szerb főgimnázium meglátogatásával s ebben az állami főfelügyelet gyakorlásával az 1910/11. tanévre Dr. Margalits Ede egyetemi tanár bizatott meg a vallás- és közoktatásügyi miniszter részéről.

Az újvidéki szerb jótékony nőegylet f. okt. 22-én az Erzsébet szálló dísztermében rendezett hangversenye igen jól sikerült. A 96. sz. cs. és kir. gyalogezred zenekara nyitányát a közönség tapssal jutalmazta. Tennyson: Zmaj Javánovics János: Enoch Arden melodramát Binyicski Sztanimir szerb kir. udv. karmester átérezve, verével adta elő s rendkívül nagy hatást keltett a hallgatóság körében, Strausz Richárd zenéjél pedig precízen kísérte zongorán Binyicski Misa urnő. — Előbbit taps és gratulációk, utóbbit pedig óriási csokorral jutalmazta a közönség, amely ugyan nem nagyszámu de igen disztigvált volt. Igen fesztellenül mulattak. A tánc főrendező a fáradhatlan és ügyes Dr. Báics Lázár ügyvéd volt. A fiatalság sőt az idősebb vendégek is jól mulattak.

Iskolalátogatás. Dr. Szele Róbert, a szegei tankerület kir. főigazgatója e hó 24-én a kir. kath. magyar főgimnáziumot hivatalosan meglátogatta. A látogatás ezuttal nagyon rövidre szabva, egyetlen egy napot vett igénybe, ami talán a főigazgató — most fiatal házaspár mezes-heteire vezethető vissza.

Az ág. ev. Tabitha nőegylet e hó 29-én, szombaton este az „Erzsébet“ dísztermében a reformáció alapításának emlékére ünnepélyt rendez, melynek sikere érdekében a nőegyleti választmány tagjai, élükön Dr. Belohorszky Jánosné elnöknővel, nagy tevékenységgel teszik meg az előkészületeket.

Vásárunk részben betiltva. A vasárnap megtartandó országos vásárunkra, tekintettel a városunkban és környékén fellépett ragadós száj és körömfájásra csupán lovak felhajtsa van megengedve. A kirakodó vásár is ez alkalommal nem a II. Rákóczi Ferenc uton, hanem a pirosi kapunál a lóvásárral egy helyen fog megtartatni.

Vigyázatlanság. Krizsák György kiszácsi lakos hétfőn egy forgópisztolyt vásárolni jött be Újvidékre; amint ezután a forgópisztolylyal gyalogosan hazafelé indult, a sertéshizlalóknál ki akarta próbálni a fegyvert, miközben az elsült és a golyó Krizsán balmellébe furódott, de szerencsére rajta csak kisebb sérülést ejtett.

Az analfabéta tanfolyam segítése. Dr. Piukovich Sándor főgimn. tanár, aki a Dmke verseci közgyűlésén az újvidéki fiók-Dmkét képviselte, az orsz. könyvtárak és muzeumok tanácsának ugyane közgyűlésén megjelent képviselőinél kieszközölte, hogy a f. november 1-én megnyitandó analfabéta tanfolyam 5—600 k. államsegélyt kap.

Egyházmegyei hir. Dr. Vidákovits Pál plebános a nemesmiliticsi plebániáról lemondván, lemondását az érseki hatóság elfogadta.

A kincstár mint örökös. Bulkeszin nemrég elhunyt Kottler Ottó ev. lelkésznek nincsenek törvényes örökösei. Minthogy végrendeletéről se tud semmit a hatóság, a visszamaradt 70.000 kor. vagyont a kincstár fogja örökölni.

Csendőrsök lovasítása. A honvédelmi miniszter s az érdekelt községek közt lefolytatott tárgyalások eredményeképp úgy a szablyai, mint a csurogi csendőrsök a legközelebbi jövőben lovasítva lesznek.

Élő ember a koporsóban. Marseille főkórházában rémes felfedezésre jutottak a napokban. Egy Imbert nevű ember halt meg a kórházban, az orvosok kiállították a halotti levelét s elrendelték, hogy koporsóba zárják a tetemet. Amikor rá akarták szegezni a koporsó fedelét, nagy rémülettel vették észre az ápolók, hogy a halottnak vélt ember lélekszik. Teljes 12 óra hosszat élt még a szerencsétlen, akkor azután mindörökre eltávozott belőle az élet.

Új fogorvosi műterem. Berger Alfréd, aki eddigelé mint Dr. Loránd Samu fogorvos helyettese és asszisztense működött s a fog-

szat terén nagy gyakorlottságra tett szert, Dr. Kármán orvossal egyesülve fogorvosi műtermet nyitott, melyet a fogbajban szenvedők figyelmébe ajánlunk.

FOGORVOSI ÉS FOGTECHNIKAI MŰTEREM.

DR. KÁRMÁN JÁNOS ÉS BERGER ALFRÉD

UJVIDÉK.

Arany hidmunkák és koronák, műfogak arany és kautschuklemezrel, fogtömések (arany-, ezüst, porcellán stb.) és foghuzás érzéstelenítéssel. — Vidéki megbízásokat 12 óra alatt intézünk el.

Magyar munkások sorsa Amerikában. Észak Amerika Ohio nevű államában — min New-yorkból írják — a Sout Columbusban levő Buckeye Steel Castings Co. kohótelepén sok magyar munkás dolgozik a *legkedvezőtlenebb* viszonyok között. Ez a vállalat a munkásai biztonsága érdekében a veszélyes üzemben semmiféle óvrendszabályokat nem létesít s a munka közben történő balesetek áldozatainak vagy az elhaltak hozzátartozóinak semmiféle kártérítést nem ad, amit pedig annál könnyebben tehetne, mert a hatalmas társasággal szemben kártérítési perben rendszerint a károsult lesz pervesztessé. A tanuk ugyanis a döntő tárgyalásig rendszerint el szoktak tünni, haza utaznak, vagy más üzemhez kerülnek, ahol nem lehet nyomukra akadni. Minden évben 20—30 magyar munkás veszt el a nevezett társaság üzemében az életét, vagy testi épségét s éppen azért kívánatos volna, hogy a kivándorlók erről tudomást szerezzenek és e társaságü gynökei által ne csábítsassék rá magukat arra, hogy ott munkát vállaljanak.

Telekkönyv Zsablyán. A zsablyai járás községei, de kivált maga Zsablya minden lehető elkövettek arra nézve, hogy a zsablyai járás községeinek telekkönyve Titelről Zsablyára helyeztessék át. Nagy anyagi áldozatok, írásbeli kérés és küldöttség útján végre teljesült óhajuk. Az igazságügyminiszter leirata ugyanis elrendelte az áthelyezést s a zsablyai telekkönyvi hivatal minden valószínűség szerint jövő évi április 1-én kezdi meg működését.

Légy üdvözölve drága hattyu . . .

- láthatja, igazgatócskám, hogy nem megy. Rekedt vagyok, nem énekelhetek. Ugy, én csak azt látom, hogy maga nem okos. Egy művész, a ki nem vesz azonnal Fay-féle szodeni valódi valódi ásványpasztillát, ha indiszpozíciótól fél, megérdemelné, hogy egy hónapi fizetésének elvesztésére ítéljem. Hozasson azonnal egy doboz szodeni. Most két óra, ön 8 órakor énekelni fog és csodának kellene történnie, ha a szodeni pasztilla nem szabadítaná meg hangszálait. A szodeni dobozonkint csak 1 kor. 25. fillérbe kerül, de hamisítást vissza kell utasítani.

Főképviselő Magyarországon és Ausztrián részére: W. Th. Guntzert, cs. és k. udv. szállító, Wien, IV/1. Grosse Neugasse 17.

LEDA

Schicht-Stearin-Gyertyák

a legfinomabbak valamennyi közül!

Elegáns csomagolás!

Nem folynak! Nem kormosodnak!

Nincs szaguk! Nem füstölnek!

Tiszta, nyugodt lánggal égnék.

Ajánlkozás.

Magános urhoz, vagy plébániára g a z d a s s z o n y n a k ajánlkozik egy éltesebb nő, aki már hosszabb ideig volt nagyobb uraságoknál. Cim a kiadóhivatalban tudható meg.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**
Politikai főmunkatárs **Medvetzky Imre.**
Laptulajdonos: az újvidéki függetlenségi és 48-as párt.

APOLLO Színház

Ujvidék.

A legelegánsabb közönség kedvelt szórakozó helye. Kétnaponként változó elsőrangú, fővárosi, szigorúan családias műsor! — Kényelmesen berendezett, jól szellőztetett helyiség.

A képek szilárdak, világosak és rezgésmentesek.

Előadás kezdete hétköznaponként este 6-tól 11-ig. Vasár- és ünnepnap d. u. 4-től.

Szives tudomásul.

Mély tisztelettel hozom a nagyérdemű közönségnek szives tudomására, hogy a

„Vadászkürt”

sörcsarnokot és éttermet (II. Rákóczi Ferenc-út 4. sz., a városház átellenében) átvettem és azt a mai kornak megfelelően átalakítva, a legszolidabb alapon tovább fogom vezetni, úgy hogy családoknak bármely időben igen kellemes szórakozást nyújthatok.

Naponta elsőrendű cigányzenekar hangversenyez.

Tiszta, izletes konyha, saját felügyeletem alatt. Naponta friss és izletes villásreggeli, ebéd és vacsora nagy választékban olcsó ár mellett. Kétféle szeremi fajborok, elsőrendű kőbányai sör. Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Abonenseket a lehető legjutányosabb árakon elfogadok.

A nagyérdemű közönség nagybecsű támogatásáért esedezve, vagyok kitűnő tisztelettel

Hirschfeld M.

vendéglős.

Eredeti szeremi hegyi

BOROK

eladása 50 literétől felfelé

hordókban és palackokban.

Kész új hordók forrázva állandóan raktáron vannak.

Wachtl Imre kádár

Ujvidék, Petőfi-utca 8. szám.

(saját házában).

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Kiváló vegyi összetétele következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, valamint cukorbetegségek, csúszos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferenoz Jézsei-rakpart 22.
Kütkeszétség: EPERJES

Tyukszem és lábizzadásban szenvedőknek!

„MAGNIFIK”

feltétlen biztos hatású tyukszemirtó 5—6 bekenés után a tyukszem kipusztul. **Ára korona 1.50.**

„CONTRASUDOR”

feltétlen biztos hatású ásványpor láb vagy egyéb testrészi izzadás ellen. **Ára korona 1.—.**

Egyedüli képviselő Ujvidéken

Weisz Vilmos cipőáruház tulajdonos Ferencz Józseftér 3. Wagnerpalota.

Egyben ajánlom dusan felszerelt

Amerikai, angol és Kobrak-cipő raktáramat.

Hygienikus gyermekcipő osztály.

Szolid kiszolgálás szabott árak mellett.

Köhögés

rekedtség, hurut és elnyálkásodás, görcs és szamárköhögés ellen ne vegyünk mást,

mint a józú

Kaiser-féle

mell-karmellákat

a „Három fenyő”-vel.

5900

közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól, kezeskedik a biztos sikerről.

Csomagja 20 és 40 fill. Doboz 60 fill.

Árusítja Ujvidéken: Herzog István, Grossinger J., Küchler Béla, Petrovics és Popovics, Stefanovics L. fia, Klein Oszkár. Továbbá: Strasser István Karióca, Peros K. Bavaniste, Houdi J. Ruma, Kozjak Á. örökösai Ruma, Ratais T. örökösai Apatin, Brodski A., Adamffy L. Pétervárad, Wryaschkovic Mitrovic, Hainiss Antal India, Wagner Ág. Dobrica, Peternek Ottó Ujsziankamen.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészségét, mint a jó és emésztéskepes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai „ÁGNES” forrás

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó saványvíz; dús széntartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszernél fogva kitűnő szere a legkülönfélébb gyomor légcső és húgyszervi betegségeknek.

Kedvelt borvíz.

Főraktár Ujvidéken: Dietzgen Imre fiai fűszerkeres. cégnél. 14—20

FELÜLMULHATATLAN HÁZISZER

meghűlés okozta bajok, mint rheuma, köszvény, ischias, izületlob, zsámbán szenvedők fájdalmainak megszüntetésére. Ára kis üvegnek 2.— korona, nagy üvegnek 2.50 korona, próbáüvegnek 1.20 korona. — Gyártják: Dr. Borovszky R. és Borovszky K. Budapest, II., Fő-utca 73—77.

Kapható mindenütt.

BERGER RIZZI gépirói, könyvviteli és gyorsírói

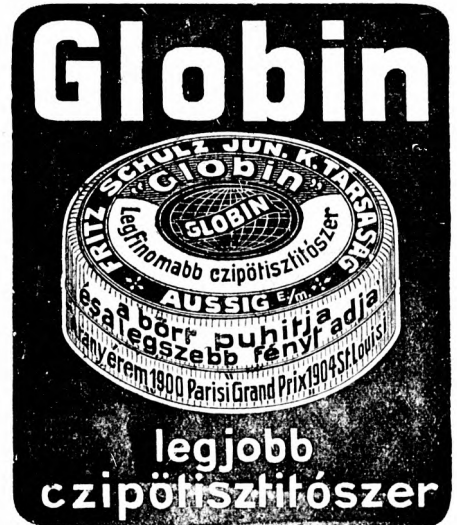
□□□ SZAKISKOLÁT NYITOTT, □□□

mely minden hó 1-én és 15-én kezdi az illető tanfolyamot, még pedig szigorúan szakképzett, lelkiismeretes és celszerű vezetés mellett.

A legújabb rendszerű írógépek!

A gépirás tanfolyama 2 hétig, a könyvvitelé és gyorsíráse 4 hónapig tart. Oktatás nyerhető a német nyelvben is

DIJAK: a gépirás egész tanf. 20 kor., könyvviteli 12 kor., gyorsírói 10 kor., a német nyelvi 8 kor. havonként. Bővebb felvilágosítás és jelentkezés Hán-utca 5. sz.

legjobb czipőtisztítószer

Gyermekjáték

a Schicht szappannal való mosás, mert egyszerre tisztít és fehérít is, s megakadályoz minden fáradságot és megerőltetést!

